

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár, 1946 december 6

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSO SANDOR, KOS KAROLY Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Pécs III. évfolyam, 253. szám

Tíz éves a Szilváni Alkotmány

Tíz évvel ezelőtt, 1936 december 5-én benyújtották azt a szovjet alkotmányt, melyet alkotójáról Szilváni Alkotmánynak nevez ma az egész világ. A Szilváni Alkotmány hosszú és nehéz munka eredménye. Legfőbb törvényt, irányító szellemet és államkarakteret foglalja magába alkotója: egy új világ emberi, társadalmi, gazdasági és nemzeti törekvéseinek alapját és irányát kellett megszabnia. Az a világ azonban, amelynek irányát ez az alkotmány megszabta, valóban minden tekintetben új volt. Új volt alapjaiban és új volt törekvéseiben. Új volt megvalósításában és új volt céljaiban. Ehhez mérten újnak kellett lennie a világ alkotmányának is. Nem csak szemléletben, hanem megvalósításában is. A Szilváni Alkotmánynak 200 millió ember szabadságszeretét kellett összehangba hoznia a szabadságot megvalósító és minden erejével az osztálytalan társadalom felé törekvő városi és falusi, testi és szellemi munkásság törekvéseivel és a 200 millió ember jólétért harcra szóló ostromos harcaiban mozgatnia, hogy a hatalmas ország a szocialista forradalomig álljál sorban. A százötven fős nemzetiségi központi egység se játszik alárendelt szerepet, egyetlenyet se nyomjon el sem gazdasági, sem politikai, sem kulturális téren a másik. A Szilváni Alkotmány tökéletesen oldotta meg ezeket a hatalmas emberi, történelmi és társadalmi problémákat. Biztosította a szabadságot a hatalmas birodalom vajamennyi népének és minden dolgozójának. A népi demokrácia tökéletes formája felé szabta meg az utat és ez az út minden szakaszához olyan irányjelzőket állított, amelyek gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális egyenjogúság felé mutattak a Szovjetunió és a világ összes népei számára. Tízennyolc év az emberiség történelmében nem vagy idő. De egy forradalom után alakuló világ alapjainak lerakásához elég. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom óta eltelt tízennyolc év alapjain és végső célkitűzéseinek irányában épült a Szilváni Alkotmány. Csak nemrég Kolozsváron és az ország több más nagy városában fényképfelállítás keretében láttuk, mint váltak való életté a Szilváni Alkotmány. Egy szellemében és megvalósításában új állam és népkarant érvegyesítésének tanúságtétele volt ez a fényképfelállítás, mely bebizonyította, hogy mire képes az emberi törekvés, ha annak ember iránti szabnak. A szovjet nép felakart emelkedni és ez az alkotmány azt az irányt szabta meg és azokat a biztosítókat jelölt ki, amelyek a felemelkedés felé vezettek. Ez a Szilváni Alkotmány történelmi jelentősége. De lehet-e elszigetelten, csupán egy hatalmas ország területére mérten szemlélni a történelmi jelentőségét megvalósítását? Kétségtelen, hogy nem. Először is ez a hatalmas ország, amely kücsöknek valójában egészen magának tudja ezt az alkotmányt, egyhatod része a fölkerekedésnek és hatása az egész világra már csak nagysága miatt is nyilvánvaló. Ezenkívül is beláthatatlan jelentősége van annak, hogy a hatalmas ország népei életükön a maguk békés fejlődését tűzték ki és ezzel távolbaratnak maguktól minden külső és belső buerizmust. A Szilváni Alkotmány szellemében megvalósuló békés megvalósításánál ma a Szovjetunió gazdasági küzdelmet folytat. Eza küzdelem mindannyiunkat életünkön közelről érint, hiszen a Szovjetunió béképolitikájának sikerre életünköt biztosítja. Mint ahogy életünköt biztosította a Szovjetunió akkor is, amikor a Szilváni Alkotmány szellemétől áthatott Vörös Hadsereg — és ezt soha, soha elfelejteni nem fogjuk — a ránkébredt reakciós Manu-gárdistákkal szemben megvédett bennünket. És mert mi a Szilváni Alkotmány szellemének történelmi, emberi jelentőségét a magunk életünkön már felmértük, megköszönözött tisztelettel hajljuk meg zászlóinkat ez alkotmány születésének tizéves fordulóján.

Maga Groza Péter vezeti ideiglenesen a nemzetiségi alminisztériumot

BUKAREST. — A parlament második és harmadik munkanapját is a mandátumok igazolása foglalta el. Az igazoló bizottságok munkájuk nagy részét befejezték és így rövidesen sor kerül a parlament elnökének és tiszti karának megválasztására. Manu és Bratianu képviselői sem a trónbeszéd elhangzásánál nem voltak jelen, sem a mandátumok igazolásában nem vettek részt. A reakciós táborban még most is vitakoznak afőrt, hogy vegyenek-e részt a parlament munkájában, vagy maradjanak-e továbbra is távol? Alapjában az a keserű vélemény alakult ki az ő körökben is, hogy a „történelmi“ ellenzék önmagát zárta ki a parlament munkájából és ezzel végképpen le is lépett a történelem porondjáról. A parlamentben folyó munka mellett tovább alakul a választások által teremtett új helyzet. Az átalakított Groza-kormány új miniszterei most már az összes minisztériumokban átvették hivatalukat. A nemzetiségi alminisztérium élén ideiglenesen maga Groza Péter miniszterelnök marad addig, amíg megjelöl vizsgálatuk e szempontból, akkor kitűnik, hogy a magyar népet a parlamentben 1

Az új nemzetiségi alminisztérium Groza Péter miniszterelnök fogja kijelölni pártja, az Elkés Front sorából. Az új kormány első minisztertanácsa Legújabb jelentés szerint az újjáalakított Groza-kormány szerdán megtartotta

első minisztertanácsát. A minisztertanácsban a parlament munkarendjét vitatták meg. Részletesebb jelentést a minisztertanácsról még nem adtak ki. A bukaresti rádió jelentése szerint Nicolae Lupu dr. az általa alakított Demokrata Párt elnöke, hosszas beleegyeskedés után Bukarestben elhunyt.

Kik a demokrácia képviselői a parlamentben?

BUKAREST. — A parlament összejelöléséről érkező jelentések szerint a demokratikus többséget, a Demokrata Pártok Blokkját és a Magyar Népi Szövetséget a következők képviselik: Munkás — 77, földműves és kisbirtokos — 56, értelmiségi — 202, kisiparos — 12, kereskedő — 11, tisztviselő — 11, nagyiparos — 2, katonatiszt — 6. Ha a Magyar Népi Szövetség képviselőit külön vizsgáljuk e szempontból, akkor kitűnik, hogy a magyar népet a parlamentben 1

munkás, 9 földműves, 12 értelmiségi, 5 kisiparos és 2 tisztviselő képviseli. Az 1928—31-es képviselőház 337 képviselője közül összesen két földműves képviselő volt, munkásképviselő azonban egyetlen egy sem. De milyen más értelmiségi azok is, akik ma a parlamentben nébűket képviselik és milyen mások voltak azok, akik a Bratianu-család és a többi bojár és nagyur jóvoltából és képviselőtében ültek annak idején a parlamentben! E másfajta képviselőkkel másfajta, jobb, becsületesebb világ felé haladunk.

Elehangu támadások érik az ENSZ ülésein az Egyesült Államok kormányát a Franco-kérdésben elfoglalt állásponja miatt

Rövidesen befejezik a volt csatlósállamokkal kötendő békeszerződéseket

NEWYORK. — Az Egyesült Nemzetek Szervezete és a külügyminiszterek tanácsa tárgyalásairól az alábbi jelentések érkeztek: Az ENSZ politikai bizottsága folytatta a Franco-ügy vitáját. Paraguay megbizottja az Egyesült Államok megbizottjának azt az előző ülésen beadott indítványát támogatta, hogy szólítsák fel Francót, mondjon te aként és ideiglenes kormány vezesse le a választásokat Spanyolországban. A cseh-szlovák megbizott megismertette az Egyesült Államok ez indítványát és rámutatott arra, hogy míg az ENSZ politikai bizottsága azokat a módzatokat tárgyalja, amelyekkel Franco ellen fel akar lépni, az angol és amerikai kormány fegyvereket szállít az utolsó fasizta diktátornak, hasonlóan élesen támadta az Egyesült Államok indítványát India, Panama és Kuba megbizottja is. A bjelorusz megbizott arra mutatott rá, hogy végeredményben az Egyesült Államok is elismerik a Franco-kormány gazdaságait. Újabb jelentések szerint a francia és a norvég megbizott is a lengyel javaslatot támogatja, amely indítványozza, hogy az ENSZ összes tagállamjal szalítsák meg a kereskedelmi és diplomáciai kapcsolatokat Franco Spanyolországával. Az angol kormány pillanatnyi külpolitikai vonalvezetésére vet éles fényt Shaveross angol megbizottja az a kijelentése, hogy bár kormánya sohasem tiltotta ellenszenvét

és megvetését Francóval szemben, az amerikai javaslatot támogatja. Az angol megbizott többek között annak az aggodalmának is kifejezést adott, hogy a Franco-ügy miatt halasztást szenved a leszerelésre vonatkozó indítványok tanulmányozása. Ez utóbbi kijelentésre Gromiko szovjet megbizott válaszolt és kijelentette, hogy a leszerelésre vonatkozó indítványok komoly vizsgálat tárgyát képezik és minél alaposabban tanulmányozzák azokat, annál könnyebben találunk közös alapot a megegyezésre ebben a fontos kérdésben. A külügyminiszterek tanácsáról érkező jelentések szerint valószerű, hogy a volt csatlós államokkal kötendő békeszerződések még talán ezen a héten elnyerik végső formájukat. Ezt látszik megerősíteni Bevin angol külügyminiszter nyilatkozata is. Az angol külügyminiszter kijelentette egy sajtófogadáson, hogy reméli: a jövő héten már Németország és Ausztria ügyét fogják tárgyalni. A román-magyar barátság jegyében BUDAPEST. — I. Mihály királynak a parlamentben elmondott trónbeszédét a magyar sajtó a legnagyobb meglepéssel fogadta. A „Szabadság“ című demokratikus napilap rámutat arra, hogy a trónbeszéd kiemelte a román-magyar barátság fon-

tosságát. A trónbeszédnek ez a része az egész országban nagy meglepéssel keletkezett. BUKAREST. — Az összes fővárosi demokratikus napilapok hosszasan foglalkoznak Károlyi Mihály volt magyar köztársasági elnök lapunkban is ismeretett beszédével, amelyben a nagy magyar politikus kijelentette: Középeurópában csak akkor lehet béke, ha eltűnnek az ellentétek. Beteljesülés előtt a szlovákiai magyarság tragédiája BUDAPEST. — A magyar-szlovák határon tovább folyik a menekültek özönlése. A „Szabadság“ című budapesti demokratikus lap szerint Esztergomban, Taton és Nyergesújfaluban fogadóállomások létesültek. A magyarság kitelepítése az Ipoly-Dunaszigben már teljesen befejeződött, most az Esztérgom-Komárom közötti Dunaszakaszon folytatják a magyarok elszállítását. A szlovák csendőrség több községen kívül Komárom városát is körülrája. Molnár Eryk magyar népjelölti miniszter a szlovák határra érkezett. Gyöngyösi István a bukaresti Magyar Misszió élén BUKAREST. — A magyar külügyminisztérium Gyöngyösi Istvánt nevezte ki a bukaresti Magyar Misszió élére.

A munkáskülönlményekkel megerősített rendőrségi uzsora-osztály gondoskodik arról, hogy ne tűnhessék el az áru a piacról

KOLOZSVÁR. — A városvezetés által megalakított rendőrségi uzsora-osztály fokozott erővel igyekszik megakadályozni a fekete piaci árdrágítást és mindazok ellen, akik akadályozzák az ország újjáépítéséért folytatott harcot. Ebben a harcban segítségére sieteti a Szakszervezeti Tanács is. Az uzsora-osztályt megerősítették negyven munkással, akik rendszeresen küzdenek a visszaélők ellen. Naponta ellenőrzik a piaci árusokat és minden igyekezetükkel megakadályozzák a vevőkörözés kizsákmányolását. Munkájuk azonban csak úgy lehet eredményes, ha a lakosság is segítségükre siet. Az ellenőrök minden igyekezte mlábvajó addig, amíg a vevők nagy része többet fizet a hivatalos árnál. Az uzsora-osztály ellenőri gondoskodni fognak arról, hogy az árnyagállapítás után ne tűnjék el az áru a piacról. Megvonja az iparvezetőktől a piaci árúslót, ilt az árnyagállapítás után nem jelenik meg árujával a piacon. Kötelezik a kereskedőket arra is, hogy az áru feltüntetése az árat. Súlyos büntetésben részesülnek azok, akik helyet adnak az áruk ráltegetésére. Több ízben megtörtént már, hogy az ellenőrök megjelentek a piacon és egyszerre eljártak a zsák lisztet, a zsíröblösöket és egyébeket. A Széchenyi-téri lakosok és üzletek befogadják és elrejtették az árukat. A véltes kereskedőktől megvonják az iparvezetőktől, a rejtgetők ellen pedig a szabotázstörvényt alkalmazzák. Az uzsora-osztály ellenőrel felkeresik a földműveseket és kötelezik elrejtett áruik hivatalos áron való árúslására. Az öntudatos kolozsvári lakosság saját érdekében is bizonyára támogatni fogja az üzérkedők elleni harcot.

LATOGATÁS A FEKETÉZŐK CELLÁJÁBAN, AHOL MINDENKI ÁRTATLAN

A vezérigazgató hajszáldozatának tartja magát, a cukorfeketéző

szerint más is ezt csinálja, a cséplőgépes pedig nem érti, hogy került ide

KOLOZSVAR. — Szombat délelőtt. A városra permetező ködben emberek rohangálnak, hajszolva a szűkös megélhetést. Bent az irodákban kisfijetési hivatalnokok gürcölnek, könyvek és iratokomók felől lajolvá körmölik ki létfenntartásukhoz a szükséges összeget. Nehéz a dolgozó sorsa, fáradságos munkával annyit keresnek, hogy abból csak valahogy megtegyék életüket. Miért van ez így? És már így van, ebben a sorban miért nem osztózik mindenki, miért vannak olyan kivételek, hogy egyesek 15 pernyi munkával annyit keresnek, amennyit egy szegény dolgozó évi fizetése nem ér? A nehéz gazdasági életnek itt is, mint mindenütt, megvannak a konjunktúra-olajai, akik a dolgozókat nyakán éjszaka, rohamosan meggazdagodnak. A mások verejtékes munkájának a gyümölcsét csak szedik le, megcsalják a társadalmat, megcsalják az emberiséget. Börtönben van a helyük. Harcot folytatunk ellenük a harc, lépésről-lépésre haladva, lassan-lassan eredményt is terem.

Ime!

A kolozsvári törvényszéki fogház folyódjára favágógép hangja kuszlik be a töltött ablakon. A munka zenéje kísér látogató utunkon. Metes Ioan fogházigazgatóval végigjárjuk a fogházfolyosókat, beutogatunk a cellákba.

Az első emelet 33. számú cellájában 16. feketézéssért elítélt van. Amikor belépünk, felugranak vásárgaikkal, udvariasan köszönnek. Mennyeire mások voltak akkor, amikor a szűkpenzü dolgozó kereszte meg két birodalmukban, hogy a mindennapi életéhez szükséges jókat megvehesse tőlük.

A cella tele van ágyakkal. Ágyneműt kintől hozhatnak be lakói. Az ablakokban élelmiszeres csomagok. Minden egyen egy-egy könyv, amit most dobtak a kezükbe, amikor rá beléptünk. Olvasnak, beszélgetnek, dohányoznak. Bűnén egyik sem töpreng. Felelem az egyik könyvet. Kertészeti kézikönyv. Mellette Lewis Sinclair „Modern asszony szíve” című könyve.

„Embortelen hajszáldozat”

Dérczy László, a Triumf-gyár vezérigazgatója, aki nemrég még árufát dugta el, most szerényen cellatársai mögé húzódik. A fogházigazgató hívására előjön és beszélni kezd:

— Kérem, én ártatlanul vagyok bezárva embortelen hajszáldozat elnevezésű börtönbüntetést nem tartom jogosnak, én csak egy másik termelési ágrá akartam áttérni, ami jobban jövedelmez. Ez még nem bűn. Az itteni bánásmóddal meg vagyok elégedve, nagyon udvariasak velünk. Vajon megérdemlik-e?

Szépvaly Lajos, Dérczy büntetésével a folyosón találkoztunk.

— En nem vagyok hibás, már régen nem dolgozom a cégnél — mondja.

— És a mult? — kérdelem.

— Hát... — húzza a vállát.

Balogh Lajos a tegnapi szabadult. Letelt a büntetése.

Hendler Lajos a legsúlyosabban büntetett a feketézők között. Másfél évre ítélték cukorfeketézés miatt.

— Nem én vagyok az egyedüli, aki ezt csinálja. Nem vagyok bűnös — menetegetik.

— Hát akkor miért van bent? — kérdelem.

— Bagatell. 175 kiló cukrot vettem nem tartottam megamná, rögtön tudtam rajta, nem is kerestem sokat az üzletben. 48.000 lejért vettem kilóját és 51 ezerért adtam tovább. Nem tudom miért érték rám ilyen súlyos büntetést.

Havelka et Com.

Havelka Jenő volt fűszerkereskedő elítélte a fogházban:

— Egy szétbombázott lakást hoztam rendbe és aztán eladtam. Ötmillió lej

kaptam érte... És hat hónapot.

Tanulság: fűszerkereskedő maradjon a paprika mellett.

Jelen Pál, az Ursus-vendéglő volt tulajdonosa kérdésekre cinikusan felel:

— En Havelka társa vagyok. Megvettem tőle a lakást.

— Bizony kár volt — mondom.

— Az még nem lett volna baj — folytatja. — A hiba ott csuszott be, hogy tovább adtam.

— Mennyiért?

— Kilenc milliót kaptam érte. Nem ke-restem rajta semmit. A pénz leromlott.

— És nem érzi azt, hogy ezzel maga is hozzájárult a pénzrontásához? — Vállat

Valak Me'a zaharinja

A cellában van egy idegen is. **Vajah Me'a** Bukovinából hozott magával egy kicsi zaharint. **Vagy 40 millió lejért akart visszaindulni, de utja itt ért véget.**

A következő cellában **Horváth András** szomorkodik társaival. Kérdéseimre halkán válaszol:

— Szép kis tejszarnokom volt. Ott mértem a tejet. **Víz is került bele.** Ez lett a vesztetem. — Elgondolkozik. — Nagyon szép kicsi tejszarnokom volt...

Braun György és **Izsák Béla** pamutot árult.

— Ha kiszabadulok, még pamutból készült frut sem akarok látni — mondja

von.

A cella következő lakója **Pop Nicolae.** Cséplőgéptulajdonos volt Szászfenesen. **Nem szolgáltatta be a rárótt mennyiséget.** Kijelenti, nem tudja, miért ül.

A következő fogoly kérdésés nélkül is beszél:

— **Csupor Béla** a nevem. Négy hónapot kaptam. Mészáros vagyok. **Egy kicsivel kértem többet a húseri, mint ahonai szabad lett volna.** — Ő is a vállát vonogattja.

— **Ezért még nem kellett volna ilyen nagy dolgot csinálni.**

Ilica Dumitru feketén csépell, most három hónapig gondolkozhatik azon, helyesen tette-e?

mind a kettő.

A többiek **Veress Márton,** **Zsigmond Gyula,** **Mező Sándor** ugyanabba a hibába estek amibe az öreg **Pop.** Csépeltek — feketén.

Kerekes Ernő Dózsa-úti porcellánkereskedő még nincs elítélve. Árukészletét nem jelentette be, nagyrészt eldugta.

— **Azok mind luxuscsikkok voltak.** Nem a mai világba valók — mondja.

A szaván érdemes gondolkozni. **Hogy érti?**

Igy válaszolnak a fogház lakói. **Valamennyien ártatlanok és nem tudják, hogy miért ülnek.**

A Boiyai Szabadegyletem órarendje:

1946 december 5 (csütörtök):

Tanfolyam:

D. u. 5-6: Magánjogi alapismeretek;

6-7: Közigazgatás;

7-8: Közigazgatás.

(A jog és közgazdasági karon).

Szemnarium:

D. u. 6-8: A december 2-án, hétfőn elhangzott „A mechanika alaptörvényei és a fizikai szemlélet fejlődése és alapfogalmainak rendszere” című előadások megbeszélése a Központi Egyletben.

Megyünk lefelé a lépcsőn. Vissza oda, ahol tisztességes emberek verejtékes munkával küzdenek az élet nehézségeivel. Metes igazgató megáll, megfogja a karomat és beszélni kezd:

— Látja, így festenek ezek. Az infláció lovagjai. Rosszul üttek a lovon. Lebuktak róla. Mind ártatlanok, egyikük sem érzi át bűnös voltát. Még ötven százalékát sem bűnüknek itt nincs velük semmi baj. Kár, hogy ilyen kevesen vannak itt. Valamennyinek itt lenne a helye. Nem lehet őket megfogni, a polgárság zöméből pedig sajnos hiányzik még az öntudat s nem jelentik fel őket.

Sz. Gy.

JOGVÉDELEM

Egyéni kegyelem hadbírósi, szabotázs és egyéb ügyekben

A hivatalos lap 1946 november 25-iki 272-ik számában jelent meg a király 3290. számú kegyelmi rendelete, amelynek értelmében többek között az alábbi személyek részesültek büntésselengedésben vagy büntésmérséklésben:

Komán József háromévi börtönbüntetését elengedték. A kolozsvári hadbírósi 1946 június 27-iki 266. számú ítéletével ítélték el.

Gombos Miklós egyévi börtönbüntetését elengedték. A marosvásárhelyi ítélőtábla 1946 május 27-iki 406. számú határozatával ítélték el.

Herman Aron hathavi börtönbüntetését és hárommillió lej pénzbüntetését elengedték. A marosvásárhelyi ítélőtábla ítéletével el 1946 augusztus 2-án.

Miklós Márton Mihók háromhónapi börtönbüntetését elengedték. A kolozsvári hadbírósi ítéletével el 1946 június 26-án.

Az alábbi személyek börtönbüntetését pénzbüntetésre változtatták át:

Szentes József (elítélte a gyulafehérvári törvényszék 1945 november 26-án 566. számú ítélettel) hathavi börtönbüntetését 200.000 lej pénzbüntetésre. **Guttman József** (elítélte a kolozsvári ítélőtábla 33/1946 szám alatt) egyévi és hathónapi börtönbüntetésének hátralévő részét egymillió lej pénzbüntetésre. **Mátyás Károly** (elítélte a brassói ítélőtábla 197/1946 szám alatt) háromhavi börtönbüntetését egymillió lej pénzbüntetésre. **Weber József** (elítélte a zilahi törvényszék 55/1945 szám alatt) egyhavi börtönbüntetését százezer lej pénzbüntetésre. **Mojnár Károly** (elítélte a brassói ítélőtábla I. 198/1946 szám alatt) háromhavi börtönbüntetését egymillió lej pénzbüntetésre. **Bálint Lajos** (elítélte a brassói ítélőtábla II. 40/1946 szám alatt) kéthónapi börtönbüntetését kétfélmillió lej pénzbüntetésre. **Miskó László** (elítélte az abrudi törvényszék 2/1945 szám alatt) hathavi börtönbüntetését kétszázezer lej pénzbüntetésre. **Miska Árpád** (elítélte a sepsiszentgyörgyi tör-

vényszék 582/1946 szám alatt) háromhavi börtönbüntetését kétfélmillió lej pénzbüntetésre. **Szűcs Mihály** (elítélte a dícszentmártoni törvényszék 30/1946 szám alatt) háromhavi börtönbüntetését nyolcszázezer lejre. **Gergely Piroška** (elítélte a kolozsvári törvényszék 377/1946 szám alatt) egyhónapi börtönbüntetését ötszázezer lej pénzbüntetésre. **Szabó Ferenc** (elítélte a szatmári törvényszék 258/1945 szám alatt) egyhavi börtönbüntetését egymillió lejre. **Bedő Tibor** (elítélte a székely-

keresztúri járásbírósi 214/1946 szám alatt) egyévi börtönbüntetését egymillió lejre.

Az alábbi személyek büntetését pedig mérsékeltek:

Páll György (elítélte a marosvásárhelyi ítélőtábla 121/1945 szám alatt) egyévi és háromhónapi börtönbüntetését tízhavi börtönre. **Rostás Mátyás** (elítélte a marosvásárhelyi ítélőtábla 339/1946 szám alatt) egyévi börtönbüntetését háromhavi börtönbüntetésre.

A magániskolák tanszemélyzete és egyéb alkalmazottai az állami iskolák személyzetével azonos fizetésben részesülnek

A hivatalos lap november 23-iki 272-ik számában közzétett 935-ös számú törvényrendelet értelmében a magániskolák fenn tartólai és igazgatói kötelesek a tanszemélyzettel, segédszemélyzettel és a tisztviselők irás-

beli megállapodás alapján alkalmazni és részükre ugyanazt a díjazást biztosítani, amelyben az állami iskolák megfelelő személyzete részesül.

A földhözjuttatottak csak a földreformbizottságok határozatában megjelölt földeket művelhetik

A hivatalos lap 1946 november 28-án kiadott számában jelent meg a földművelésügyi minisztérium 2234-1946. számú határozata, mely szerint az illetékes földreformbizottságok által hozott földhözjuttatási, valamint mentesítési határozatokat szigorúan tiszteletben kell tartani.

Senkinek szánthat vagy vethet be más földet, mint azt, amelyet az erre jogosított szervek neki juttattak és csak azon a helyen, ahol azt kijelölték.

Azok a földreformbizottságok és egyéb szervek, amelyek az arra jogosítottaknak nem kijelölt területen juttatnak földet, felelősséggel tartoznak a tényleges tulajdonosoknak az okozott károkért és az esetleges rendzavarásokért.

A jogszertint tulajdonos igényt tarthat a saját földjén mások által végzett szántásra és vetésre s ezt az igényét az ország törvényei által biztosított bármilyen uton — tehát bíróság előtt is — érvényesítheti. Ez a határozat közzététele napján, tehát 1946 november 28-án lépést életbe s minden közzéjöttéig kötelesek azt kifüggeszteni a község lakosainak bármilyen lehetséges módon tudomására hozni.

Törvényrendelet a kerületi és vármegyei magyar tanfelügyelőségek létesítésére

A hivatalos lap november 23-iki 272-ik számában megjelent 936-os számú törvény a magyar tanfelügyelőség létesítésére és az illetékes kerületi tanfelügyelőségek létesítésére két kerületi tanfelügyelőséget létesített, az egyiket kolozsváron, a másikat brassói székhellyel.

I. A kolozsvári kerületi tanfelügyelőség keretében: a) kolozsvári tanfelügyelőségi Kölcsey, Torda, Szamos, Beszterce-Naszód és Szilágy vármegyék részére; b) szatmári tanfelügyelőség: Szatmár, Maramaros és Bihar vármegyék részére; c) temesvári tanfelügyelőség: Temes, Arad, Keresztes, Székely és Hunyad vármegyék részére.

A kolozsvári kerületi tanfelügyelőség az Arad, Bihar, Krassó, Kolozs, Hunyad, Maramaros, Naszód, Szatmár, Szilágy, Székely, Szamos, Temes-Torontál és Torda-Aranyos vármegyék területén működő magyar tanfelügyelőségekkel együtt az állam által fenntartott iskolák igazgatását és ellenőrzését végzi. A brassói kerületi tanfelügyelőséghez az alábbi vármegyék iskolái tartoznak: Alsófehér, Brassó, Csik, Fogarás, Maros-Torda, Udvarhely, Székely, Kisküküllő, Nagyküküllő, Háromszék, valamint az öldrújvársághelyi iskolák.

II. A brassói kerületi tanfelügyelőség keretében: a) marosvásárhelyi tanfelügyelőség: Maros-Torda, Kisküküllő és Alsófehér vármegyék részére; b) székelyudvarhelyi tanfelügyelőség: Udvarhely, Nagyküküllő és Csik vármegyék részére; c) sepsiszentgyörgyi tanfelügyelőség: Háromszék, Brassó, Fogarás és Székely vármegyék, valamint az Okmányosság számára.

A fentemlített kerületi tanfelügyelőségekhez az alábbi megyei tanfelügyelőségek tartoznak, amelyek az illető vármegyében magyarsággal szembeni oktatási kérdéseit intézik:

A kerületi és megyei magyar tanfelügyelőségek a már fennálló törvényes rendelkezésekben meghatározott jogkörrel, kötelezettséggel, hatáskörrel és eljárás szabályokkal működnek.

Eladó

torgalomban lévő 3 tonnás

FORD 8 helyes

tehergépkocsi

Érdeklőni:

Méhes-utca 15 sz.

Határidő napló

December 16-ig kérhetik a fogászok a működési engedélyük megadását.

Január 1-ig kérhetik orvosok, gyógyszerészek, állatorvosok külföldön szerzett okleveleik novertifikálására.

Január 14-ig katonaszökevények és azok, akik bevonulási kötelezettségüknek nem tartottak eleget, jelenkezzenek katonai alakulatuknál vagy katonaközpontjuknál láttaoztatásért.

Február 1-ig lehet kérn az építési vállalkozói foglalkozás gyakorlásához szükséges engedély megadását.

Hatvan napon belül a hazatérési számlát a hazatérők, deportáltak, hárfogyók jelenlétükkel a közéleti eljő járáságnál az állampolgársági névjegyzékbe való felvételük végett.

APRÓHIRDETÉSEK

SPORTÉLET

ADÁS, VÉTEL

BELYEGGYÜJTEME NYEKET tömegbelyegyet legmagasabb áron veszek. Erős, Dávid Ferenc-utca 12. F.

TÖLTŐTOLLAKBAN nagy választék. Töltőtöltő javítás. Méder Ferenc, Mária királyné-utca 22. 9306

MAGAS áron veszek vízvezeték, központi fűtés berendezési tárgyakat, csöveket és ócska dímot. „Katoná”, Kolozsvár, Arpad-utca 13. szám. 9700

GYERMEKKOCSI, butor, szőnyeg, porcelán és egyéb tárgyak vétele és eladása. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 10. 9632

TRANSZMISSZIÓ tengelyek, csapágycsuklós és fahékek, kézfőnök, gyalupadok, szivattyúk, fonóorsók, 3 lörés álló kazánra szerelt gőzgép, posztóprés, vasfűrőgép és egy nagy ventilátor eladó. Péterffy Albert posztógyár részvénytársaság Kovászna, Háromszék megye. 9924

SÜRGÖSEN veszek menyasszonyi kelenyét új állapotban. Érdeklődni Váradi cukrászda. Kossuth Lajos-utca 3. 101

ÉRTESÍTÉS! Weisz Lajos gépkerekeskedő értesíti a tisztelt vevőközönséget, hogy üzletét áthelyezte Horea-ut 82 szám alá és továbbra is a legbecsületesebb napi áron várja el és ad el: férfi és női varrógépeket, sima és bakkeri szusztergépkeket, szűcsigépeket, körtölgépeket, sikkigépeket, varrógéplábkat, alkatrészeket, tüket. 132

ARANYAT, ezüstöt a legmagasabb napi áron veszek. Órákat garanciával javítok. Blitner Hugó órák és ékszerész, Malom-utca 20. szám. 134

DIÓFURNIROS háló, hármasszék, fotel, rekamék, ebédlő, perzsaszőnyegek. Singer karikahajós himző varrógép, zenélő falóra, Schöberl ágy stb. kapható Kanyaró-nál, Kossuth Lajos-utca 14. 181

NAGYOBB stajlászik eladók. Érdeklődni Széchenyi-tér 40, kapuzületben. 156

HASZNALT ruhát, fehérneműt veszek, eladok. Balázs, Unió-utca 12. 158

GRAMOFONLEMEZEKET használt és új állapotban veszek. Atlas papírüzlet Károlyi-fonozásálya. 208

NAGYALAKU szép babákat megbízásból veszek. „Atlas” könyvkereskedés. 208

MARKÁS töltőtollakat, valamint rádiókat veszek. Atlas könyvüzlet, Szabadság-tér 22. 208

VILLANYMOTORT 2 HP-től 3-5 HP-ig megvételre keresek. Cím: Dózsa György-utca 11. Muntean Teodor, hátul az udvarban.

ELADÓ ebédibutor, szekrények, fűtőfűtők és konyhabutorok. Malom-utca 16, I. emelet. 238

CAM rómió, gyermekmérleg, pafeton 15 lemezzel, gobelin, festmények, műszerek, coll, bőrtárcák, himzett terítő, kották eladók. Cím a kiadóban. 246

ELADÓ modern diófurniros kombinált szoba, kétszemélyes rekamé, modern konyha. Horea-ut 62. 245

PERNER és fekete márványlapokat veszek bármilyen mennyiségben. Széclacsek kőfaragó műhely, Széchenyi-tér 15. 240

PINOM kivitelű kombinált szoba és hálószoba ocsón eladó. General Poetas-utca 18, hátul az udvarban. 235

HALOSZOBÁK és konyhák, más mindenféle butorok ocsón eladók. General Poetas-utca 13, üzletben. 235

RÁDIÓ modern, 3+1 eladó. Mócok-utca 29, ajtó 1. 236

FŐZŐKEMENCE csempével, prima anyagból eladó. Rákóczi-ut 55, gépház. 229

ELADÓ 4+1 Orion rádió. Margittai fűszerüzlet, Georgeni (volt Györgyfalvi)-ut 72. 214

MODERN festett kombinált háló, egy konyhabutor sürgösen eladó. Rudolf-ut 19. 269

KERESEM megvételre Csermely Gyula: Arany a két Miatyánk között van és Latisch: Mustam című könyvet. Cím a kiadóban. Gr.

VESZEM fogászati széket vagy egész berendezést. Telefon: 861. 275

ORION 2+1 rádió eladó. Györgyfalvi-ut 30, cipőszőlő. 276

KARACSONYI ajándéknak új képes ifjúági és szépirodalmi könyvek eladók, azonos című könyv 3000 darab kölcsönkönyvtári könyv, füzetek. Dónát-ut 150. 271

KEZZEL kötött új gyapjú kosztüm közep. termelhe eladó. Cím a kiadóban. Gr.

DISZNÓNÁK maikk eladó körülbelül 200 kilyó a 250.000 lej. Dónát-ut 150. 271

EGY jókarban lévő keményfa háló eladó. Rudolf-ut 19. 269

SINGER női varrógépmotor eladó. Alkony-utca 35. 270

PERZSASZŐNYEGET kisebb méretűt és ezüst díszítéssel megvételre keresek. Címeket „Antik” jelígre a kiadóba kérek. 261

MOTORKERÉKPART, kifogástalant, megveszek. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 10. 266

MODERN festett kombinált szoba, konyhák, kétajtós szekrények, hármasszék, rekamék, szék, fotel, íróasztalok, két-áru 4 méteres létra. Vesta kályha és egyéb használt és új butorok kaphatók. Kossuth Lajos-utca 32, butorraktár. 264

ELADÓ jókarban lévő heverő szövet huzattal, két kis fotel, tülkör, konyhasztalok, stajlász. Széchenyi-tér 40, II. emelet. 262

ELADÓ kintű fekete, békobeli férfi téli kabát, beszarabolt perzsa női bunda muffal. Carl Marx (volt Szent István)-ut 26-28. I. emelet, ajtó 2. Máyer. 261

MIKROSKÓPOT, MODERNET, megvételre keresek. Cím a kiadóhivatalban. 259

MODERN tölgyfa íróasztal ocsón eladó. Kökert-utca 84. Megtekinthető délután 1-3 óráig. 253

PATKANYFOGÓ kutyákat megvételre sürgösen keres. „Croco”, Szabadság-tér 29. 258

KONYHABERENDEZÉSEK, világos és sötét hálók ocsón eladók. Dézsmá-utca 13. Butorüzlet. 253

KÉPRÁMAKAT veszek, gyalupadot eladunk. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 10. 251

HASZNALT ruhát, fehérneműt, butorokat veszek és eladok. Hívásra házhöz megyek. Muresan, Kossuth Lajos-utca 27. 250

JOBB kivitelű diófa kombinált szoba eladó. Dézsmá-utca 18, hátul az udvarban. 253

ALKALMAZAST KAPHAT

KÖNYVELNI tudó, íródiák gyakorlati rendelkezés pénziárisnót azonnali felvételre. Vörös Hadsereg-utca 145. Rosenthal. 2-ös autóbusz végállomásnál. 197

KÖZPONTBAN jól bevezetett divat, köjött, rövidáru üzlet nagyobb tőkével társat keres. Cím a kiadóban. 187

KARACSONYI szezonra (3 hétre) kiegészítő elarusítónál, lehetőleg játékszakkmban járta. Karaszi. Atlas könyvüzlet. 208

ÜGYES fiatal székegy fiut alkalmazunk. „Világosság” kiadóhivatala. Gr.

HIVATÁSOS gazdatisztát és nagyzüzmű zöldségkereszt keresek CFR-rel együtt kezelt bányai birtokomra. Scharff Gyula Temesvár, Paris-utca 5. 9873

SZÓPTATÓDAJKAT (aki fejt is tud) azonnali felvételre. Barna, Mária királyné-utca 49, III. emelet. 278

EGY megbízható, önállóan főzni tudó házzelvezetőt azonnali bejézésre keresek. Dózsa György-utca 37, II. emelet, ajtó 6. 256

ALKALMAZAST KERES

GYERMEK mellé elmagne egészséges jobb leány. „Gyermekszertető” jelígre a kiadóba. 243

KOMOLY, megbízható urinő házzelvezetői állást keres. „Egy-két személynél” jelígre alatt cím a kiadóban. 254

RUHATARBA vagy felőnőnek állást keres négy nyelvet bíró komoly nő. Cím a kiadóban. 249

INGATLAN-LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát központban lehetőleg közel keres 2 egyetemi hallgató, esetleg fürdőszobahasználattal. Címeket „Elajmszerrel fizetek” jelígre. 155

FIGYELEM! Kolozsvárt egyedüli speciális üzlet, berendezés, iparjog, vevőkörrel elköltözés miatt üzlethelyiséggel együtt sürgösen eladó. Kizárólagosan megbízva Bocsnánczi Iroda, Unió-utca 10. 260

Bukarest birkózól és Nagybánya ökölvívó válogatottja Kolozsváron

KOLOZSVAR. — Vasárnap páratlanul gazdag sportmüsora lesz Kolozsvárnak. A kettős labdarugó mérkőzésen kívül mezei futóverseny és városok közötti ökölvívó és birkózó mérkőzés lesz.

Az unitárius kollégium tornatermében vasárnap délelőtt 9 órakor Bukarest birkózó válogatottja a Dermata birkózó csapatával mérkőzik meg. Délután 5 órakor ugyancsak az unitárius kollégium tornatermében Nagybánya ökölvívó válogatottja a börgyárjakkal

nagy játékerőt képviselő csapatával mérkőzik meg. Szó van arról is, hogy a Nagybánya ökölvívókon kívül a Minaur és a Phoenix tekéző csapata is Kolozsváron szerepel.

A vasárnapi kettős bajnoki mérkőzés között rendezik meg a szakszervezeti mezei futóbajnokságokat, amelynek résztvevői városi sporttelep pályáján fogják lefutni a verseny utolsó 400 méterét.

A Dermata női kosarazól nyerték a hármasszék tornát

KOLOZSVAR. — A Dermata női kosárlabda csapata tegnap délután játszotta le az unitárius kollégium tornatermében döntő mérkőzését a BEAC ellen, amelyet 36:3 (17:2) arányban könnyen nyert meg. Kosárlabdások: Kristye I, 21, Bereczki G, Rostás

5, Vajda 4, illetve Schilling 3. A mérkőzés Pop és Halmágyi jól vezették le.

A kintűnők játékos Dermata-leányok ezzel a győzelemmel megnyerték a börgyárjakkal emlékművet.

Kolozsvár vasárnapi labdarugó müsora

KOLOZSVAR. — A Labdarugó Kerület tegnap esti ülésén összehajlították Kolozsvár vasárnapi labdarugó müsorát, amely a következő:

Városi sporttelep: Déli 12 órakor: Dermata-Törökvis (Szatmár) NB. II. mérkőzés. Délután 2 órakor: Vasas-Szabadság (Nagyvárad) NB. I. mérkőzés.

Városi kispálya: Délelőtt 10 órakor: Victoria-CFR ifjúsági bajnoki. Fél 12 órakor: Vasas-KKASE ifjúsági bajnoki. Az Univerzitetate-Haggyibor ifjúsági bajnoki mérkőzés szombat délután 2 óráig átvihetik a Déák villamoságyi úzletben.

zést szombat délután 2 órakor játsszák le a városi kispályán.

A Dermata-Rutextil ifjúsági bajnoki mérkőzést vasárnap délelőtt 9 órakor a Dermata-pályán játsszák le.

A vasárnap délutáni kettős bajnoki mérkőzést városzerte nagy érdeklődés övezte meg. A kettős mérkőzésre jegyek elővételben válthatók kedvezményrel az „Angyal” iktárszertárban (Dózsa György-utca 23), A Vasas B-közép tagjai jegyeiket szombat délután 2 óráig átvihetik a Déák villamoságyi úzletben.

SPORTHIRADÓ

A BEAC vívószakosztálya december 8-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a központi egyetem vívótermében ötös házi törvívóversenyt rendez. A BEAC vívószakosztálya, amelynek a most feltűnt ifjúságiakkal együtt 32 tagja van, nagyban készül a vasárnapi versenyre, amelynek csapatát a helyszínen állítja össze Gurárh Béla és dr. Hirtz Gábor.

A Haggyibor labdarugó szakosztálya ma, csütörtök délután 6 órakor rendkívüli értekezletet tart az egyetem Unió-utca 6 szám alatti emeleti helyiségében, amelyre az 5-6 éves tagok pontos megjelenését kéri a vezetőség.

Tekéző sport. A Városi és Vidéki Tekézők Tagozata december 8-án, vasárnap este 7 órakor a CFR szakszervezet Horea-ut 5 szám alatti tekepályáján a Szakszervezeti Tekézők válogatottjával mérkőzik meg. A mérkőzés iránt tekéző közköben nagy az érdeklődés. A VVTT vezetősége felhívja az alábbi játékosokat, hogy vasárnap este 6 órára jelenjenek meg a mérkőzésen: Bajogh János, Györkös Dezső, Hunor Rezső, Mezel József, Nagy József, Nasaudanu Aurel, Péter Gyula, Püskök István, Rárok Gyula, Róven Gyula, Salamon Ferenc, Szász Ferenc, Rostás Ferenc és Varga Sándor.

SÜRGÖSEN eladó a tisztviselőtelep 3 szoba komfortos új villa 120 millió lejért; a Monostori-ut környékén 2 szoba, konyha 40 millió; azonkívül központban emeletes, üzlethelyiséges bérházak, 2-5 szoba komfortos villák, központban komfortos ökölkások, családi házak 20 milliótól, házhelyek, szántóföldek, gyümölcsösök, Görög ingatlanforgalmi iroda, Mária királyné-utca 1. Várósházával szemben.

BEKÖLTÖZHETŐ új családi ház sürgösen eladó 35 millió lejért. Érdeklődni Lassalle (volt Budapesti)-utca 62. 277

BEKÖLTÖZHETŐ szoba, konyha, speiz és mellékhelyiségekkel álló új családi ház sürgösen eladó 35 millió lejért. Érdeklődni Eszt. utca 8. Pillangó-telep, Országhy. 277

ANDREI Muresanu-utca végén 8 parcella 48 millió lejért, belvárosi emeletes ház 2 lakás, 2 üzlethelyiséggel 190 millióért; Monostori-ut egy mellékutcajában házastelek 25 millióért; ezenkívül több jó ingatlanra komoly ajánlatok. Keresünk vevőink részére 2-3 szobás házastelket. Bármilyen ingatlanügyletben forduljon bizalommal a legégetőbb elismert, szolid Bocsnánczi Irodához, Unió-utca 10. szám. 260

KOMOLY magyar orvosnagyhallgató (10 szemeszter) butorozott szobát keres. Fizetés esetleg elajmszerben. Kérem a címet a kiadóhivatalba leadni „Szoba” jelígre. 257

VARRÓNÓ szülést keres belváros közelében. Cím a kiadóban. 255

ELADÓ egy szoba, konyhás új ház, beklőltözhető, 45 millió lej. Belvárosban 3 szoba, 15 millió lej. Főtér mellett emeletes ház 300 millió lejért. Istók ingatlan iroda, Mária királyné-utca 11. 252

KÜLÖNFELE

PERFEKT román-magyar gyors- és gépíronót felvesszünk. Jelentkezni a Magyar Népi Szövetség Farkas-utca 7 szám alatti szék. házában, délelőtt 8 és 13 óra között. Gr.

PENZBESZEDŐNÖKET keres a Magyar Népi Szövetség kolozsmegyei szervezete. Érdeklődni: Farkas-utca 7. Gr.

MENYASSZONYI ruhák, fehér szörme koppel, koszorúk, fátlyák kikölcsonzésé Dália művirág-szálon, Horea-ut 35, hátul az emeleten. F.

TEMESVARRA és Adra utazom autóval pénteken, 6.án. J-2 utjársát keresek. „Victoria”, Mária királyné-utca 9. 168

AZON fogoly, aki Toperczel Józseffel a 204/1 számú légerben együtt volt Oroszországban és üzenetet hozott tőle, bővebb felvilágosítás végett szíveskedjen értesíteni az alábbi címet: Toperczel Dezső Feketeerdő, üvegyvár, Bihar megye. 247

CSEGEZI Apádné iratait Szabadság-tér 26 alatti Hódházi utjársásnál átviheti. 282

KISIPARI vegyüzem elnyösen árad, esetleg bérbeadó. Cím a kiadóban. 242

Pénzhez juthat!
Könyveket, könyvtárakat
 veszünk, magyar, román, angol,
 francia nyelvűeket.
Hozza be még ma!
UHU, Mária királyné-u. 34.

Gyógyszertár,
 jóforgalmu járási székhelyen
 átvihető, esetleg telebe is.
 Leveleket „Sanitas” jelígre a
 kiadóhivatal továbbítja.

Mindennemű
**reklám-, asztali-,
 falnaptár!**
 Külön cégnyomás!
UHU
Mária királyné-u. 34.

ATLAS IBI kozmetikai intézete
 értesít vendégeit a megváltozott munkaidőről.
Nyitva délelőtt 9-1-ig és délután 3-7-ig.
Cím: Mária királyné-utca 6, hátul az udvarban.

Segesvári
piros szőttés,
 fekete, sötétkék, barna, szürke
krepedesin érkezett
a „FLOREMAR”
 textil lerakatába
Erzsébet-ut 18 szám.
 Engros, endetál.